

TOSHIKAZU KAWAGUCHI

Ennen
kuin
muisto
haalistuu

TOSHIKAZU KAWAGUCHI

Ennen kuin muisto haalistuu

Suomentanut Markus Juslin

BAZAR

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

1. painos

Suomentanut Markus Juslin

Suomenkielinen laitos © Markus Juslin ja Bazar Kustannus 2025

Copyright © 2018 by Toshikazu Kawaguchi

Originally published in Japan as OMOIDE GA KIENAI UCHI NI
by Sunmark Publishing, Inc., Tokyo, Japan in 2018. Finnish translation
rights arranged with Sunmark Publishing, Inc., through Gudovitz &
Company Literary Agency, New York, USA

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@bazarkustannus.fi

ISBN 978-952-403-741-9

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale

Painettu EU:ssa

Prologi

Erään kaupunginosan erään kahvilan eräästä tuolista kerrotaan erikoista legendaa.

Sanotaan, että ken siihen istuu, voi palata haluamaansa aikaan.

Mutta siihen liittyy rasittavia...

ihan kamalan rasittavia sääntöjä:

1. Menneisyydessä voi tavata vain henkilöitä, jotka ovat joskus käyneet kyseisessä kahvilassa.
2. Nykyhetki ei muutu, vaikka menneisyyteen palattuaan kuinka ponnistelisi.
3. Mikäli tuolilla istutaan jo:
tuolille voi istua vasta, kun edellinen henkilö on noussut paikalta.
4. Menneisyyteen palattuaan tuolilta ei voi siirtyä.
5. Menneisyydessä voi viipyä vain sen ajan, joka kuppiin kaadetulla kahvilla kestää jäähtyä.

Rasittavia sääntöjä on muitakin.

Silti kahvilaan saapuu tänäkin päivänä asiakkaita, jotka ovat kuulleet legendasta.

Jos sinulle lueteltaisiin moinen litania sääntöjä,
haluaisitko silti palata menneisyyteen?

Tämä on kertomus neljästä sydäntä lämmittävästä ihmeestä,
jotka tuossa kummallisessa kahvilassa tapahtuivat.

1. tarina: Tytär, joka ei voinut huutaa: ”Idiootit!”

2. tarina: Koomikko, joka ei voinut kysyä:

”Oletko onnellinen?”

3. tarina: Pikkusisko, joka ei voinut sanoa: ”Anteeksi.”

4. tarina: Nuorukainen, joka ei voinut tunnustaa:

”Rakastan sinua.”

Jos voisit palata uudelleen siihen päivään, ketä lähtisit
tapaamaan?

Sisällys

Prologi 5

ENSIMMÄINEN TARINA

Tytär, joka ei voinut huutaa:

"Idiootit!" 9

TOINEN TARINA

Koomikko, joka ei voinut kysyä:

"Oletko onnellinen?" 87

KOLMAS TARINA

Pikkusisko, joka ei voinut sanoa:

"Anteeksi." 149

NELJÄS TARINA

Nuorukainen, joka ei voinut tunnustaa:

"Rakastan sinua." 201

Tytär, joka ei voinut huutaa: "Idiootit!"

"Miksi te olette Hokkaidolla?!" Langan päästä kuului Tokita Kein kimakka kiljahdus.

"Noh, rauhoituhan." Tokita Nagare ei ehtinyt jäädä ihas-telemaan vaimonsa Kein ääntä, vaikka kuuli sen ensimmäistä kertaa neljääntoista vuoteen.

Nagare oli Hokkaidon saarella, Hakodaten kaupungissa.

Hakodate on kaupunki, jossa on pilvin pimein 1900-luvun alun länsimaalaistyyliä rakennuksia ja siellä täällä omintakeisia taloja, joiden katutasen kerros on japanilais-tyylinen mutta yläkerta länsimaalainen. Hakodate-vuoren juurella levittäytyy Motomachin kaupunginosa, joka on turistien suosimaa tunnelmallista aluetta. Siellä sijaitsevat muun muassa Hakodaten vanha kaupunginsali, Japanin vanhin neliskulmainen sähköpylväs ja punatiilisiä makasiineja merenrannassa.

Sen sijaan Kei, jonka kanssa Nagare puhui puhelimesta, oli Tokiossa Funiculì Funiculà -nimisessä kahvilassa, jossa pystyi matkustamaan ajassa.

Kei oli harpannut ajassa viidentoista vuoden päähän tulevaisuuteen päästäkseen tapaamaan tyttärensä. Kei voisi kuitenkin viipyä tulevaisuudessa vain sen ohikiitävän hetken, joka kahvilla kestäisi jäähtyä. Eikä Nagare pystynyt Hokkaidolta käsin mitenkään tietämään, kuinka paljon kahvi oli jo jäähtynyt.

Siksi Nagaren täytyi selittää lyhyesti pelkät pääasiat.

”Minulla ei ole aikaa selittää, miksi olemme Hokkaidolla. Kuuntele nyt tarkkaan.”

”Mitä? Ei ole aikaa?” Myös Kei ymmärsi tietysti paremmin kuin hyvin, ettei aikaa ollut tuhlattavaksi. ”Minulla tässä ei ole aikaa!” Kei kuulosti ärtyneeltä.

”Siellähän on yläkoululaistyttö?”

”Ai mitä? Yläkoululaistyttö? On on, tuo sama tyttöhan tuli tulevaisuudesta ehkä pari viikkoa sitten? Pyytämään valokuvaa?”

Keille se oli muisto kahden viikon takaa, mutta Nagarelle siitä oli kulunut viisitoista vuotta. Tässä asiassa ei kuitenkaan saisi tulla sekaannuksia. Olihan mahdollista, että paikalla olisi sattumalta joku toinenkin tyttö.

”Sellainen isosilmäinen, jolla on poolopaita?”

”Niin niin, mitä hänestä?”

”Kuuntele kiihtymättä. Olet tullut erehdyksessä viisitoista vuotta tulevaisuuteen.”

”Mitä? Sanoinhan, etten kuule kunnolla!”

Tietysti juuri nyt, kun Nagare yritti kertoa jotain tärkeää, puhalsi kova tuuli. Se piiskasi humisten Nagaren puhelimen mikrofonia, ja siksi Kei hädin tuskin kuuli häntä. Mutta oli kova kiire. Nagarekin hermoili.

”Joka tapauksessa, se tyttö siinä sinun edessäsi!” Nagare korotti vaistomaisesti ääntään.

”Mitä? Tuo tyttö vai...”

”Hän on meidän tyttäremme!”

Kei ähkäisi yllätyksestä.

Puhelin Nagaren kädessä hiljeni tyystin. Sitten Kein äänen sijasta kuului, kuinka kahvila Funiculì Funiculàssa löi seinäkello: dong, dong, dong...

Nagare hengähti ja alkoi selittää hiljaa Keille tilannetta.

”Kun lähdit tulevaisuuteen, sovittiin, että menisit kymmenen vuoden päähän, ja siksi varmaan luulet, että lapsesi on nyt noin kymmenen ikäinen. Mutta teit kai virheen tähdätessäsi kello viiteentoista kymmenen vuoden päästä ja saavuitkin vahingossa kello kymmeneen viidentoista vuoden päästä. Katso keskimmäistä kelloa, eikö se näytäkkin kymmentä?”

”Ai, joo...”

”Kerroit meille siitä tultuasi takaisin, mutta me olemme nyt olosuhteiden pakosta Hokkaidolla. Aikaa ei ole, niin kuin varmasti hyvin tiedät, joten en selitä syitä siihen. Joka tapauksessa...”

Nagaren selitys oli edennyt nopeasti, mutta nyt hän veti henkeä ja sanoi sitten lempeästi: ”Joka tapauksessa, vaikka aikaa onkin varmasti niukasti, katso kunnolla meidän reipasta tytärtämme ennen kuin palaat kotiin.” Sen sanottuaan Nagare katkaisi puhelun vastausta odottamatta.

Siitä, missä Nagare seisoi, näkyi alamäkeen kulkeva suora tie ja tien päässä Hakodaten sataman sininen merenlahti.

Nagare kääntyi kannoillaan ja palasi sisään kahvilaan.

Klank, ko-lonk.

Hakodate on mäkikatujen kaupunki. Niitä on yhdeksäntoista: esimerkiksi Nijukkenzaka, joka alkaa Japanin vanhimmalta betonisähköpylväältä, tai Hachimanzaka lähellä Hakodaten ranta-alueen kuuluisia punatiilimakasiineja. Uomizakan ja Funamizakan alkupiste on sataman Hakodate Dock Mae -raitiovaunupysäkki, ja jos siitä lähtee Yachigashiran kaupunginosan suuntaan, matkan varrella ovat Asarizaka ja Aoyagizaka.

Noiden mäkikatujen joukossa oli eräs, jota turistit eivät tunteneet.

Kadulla ei ollut virallista nimeä, joten paikalliset sanoivat sitä *nimettömäksi mäkikaduksi*.

Kahvila, jossa Nagare työskenteli, oli tuon nimettömän mäkikadun keskivaiheilla.

Kahvilan nimi oli *Kahvila Donna Donna*.

Siellä oli istumapaikka, josta kerrottiin kummallista legendaa.

Sanottiin, että ken sille paikalle istui, saattoi siinä istumisen ajaksi siirtyä haluamaansa aikaan.

Mutta siihen liittyi rasittavia...

...ihan kamalan rasittavia sääntöjä.

1. Menneisyydessä voi tavata vain henkilöitä, jotka ovat joskus käyneet kyseisessä kahvilassa.
2. Nykyhetki ei muutu, vaikka menneisyyteen palattuaan kuinka ponnistelisi.
3. Mikäli tuolilla istutaan jo:

tuolille voi istua vasta, kun edellinen henkilö on noussut paikalta.

4. Menneisyyteen palattuaan tuolilta ei voi siirtyä.
5. Menneisyydessä voi viipyä vain sen ajan, joka kuppiin kaadetulla kahvilla kestää jäähtyä.

Rasittavia sääntöjä oli muitakin.

Silti kahvilaan saapui tänäkin päivänä asiakkaita, jotka olivat kuulleet sen legendasta.

Heti, kun Nagare oli tullut takaisin soittamasta puheluaan, kahvilan tiskin ääressä istuva Matsubara Nanako kysyi häneltä: ”Eikö sinua haittaa, ettet jäänyt Tokioon?”

Nanako opiskeli Hakodaten yliopistossa. Hän oli nyky-aikaisen muodikas nainen: nyt hänellä oli yllään vaalean-beige toppi, joka oli työnnetty löysiin housuihin. Meikkiä oli vain vähän ja kevyesti permanentatut hiukset oli kietaitu rennosti taakse.

Hän oli kuullut, että tänään Nagaren edesmennyt vaimo oli tulossa menneisyydestä Tokion kahvilaan tapaamaan tytärtään. Nanakosta oli outoa, ettei Nagare ollut tarttunut tilaisuuteen ja mennyt tapaamaan paikan päälle vaimoaan, jota ei ollut nähnyt neljääntoista vuoteen, vaan oli hoitanut asiansa puhelimitse.

”Eipä oikeastaan”, Nagare vastasi epämääräisesti, käveli Nanakon ja muiden ohi selän takaa ja kiersi tiskin taakse.

Nanakon vieressä istui uneliaan näköinen nainen, Muraoka Saki, kirja kädessään. Hän oli erään Hakodaten yleissairaalan psykiatrian osaston lääkäri ja kahvilan kanta-asiakas aivan kuten Nanakokin.

”Etkö halua tavata vaimoasi?” Nanako katseli uteliaasti Nagarea, lähes kaksimetristä körilästä.

”Kas kun hän... Tai siis...”

”Mitä yrität sanoa?”

”Ei hän minua tullut tapaamaan vaan meidän tyttäremme.”

”Silti...”

”Näin oli hyvä. Minullahan riittää muistoja ensikohtauksistamme lähtien...” Siksi Nagare oli ennen kaikkea halunnut järjestää äidille ja tyttärelle kahdenkeskistä aikaa, sitä hän tarkoitti.

”Oletpa sinä kiltti!” Nanako hihkaisi.

”En ole.” Nagaren korvat punehtuivat.

”Turha siitä on noloa.”

”En minä noloa.” Niin tokaistuaan Nagare häipyi keittiöön kuin Nanakoa pakoon.

Samalla hetkellä keittiöstä tuli esiin Tokita Kazu. Kazulla oli yllään valkoinen kauluspaita, beige röyhelöhame ja vaaleansininen esiliina; hän oli kahvilan tarjoilija. Hän täyttäisi tänä vuonna kolmekymmentäseitsemän vuotta, mutta hänen olemuksensa oli niin hyväntuulinen ja rento, että hän näytti reilusti ikävuosiaan nuoremmalta.

”Monenteen kysymykseen pääsitte?” Heti palattuaan tiskin taakse Kazu vaihtoi kevyesti puheenaihetta.

”Tuota noin, 24. kysymykseen.”

Vastauksen oli antanut Saki, joka ei ollut osoittanut tippaakaan mielenkiintoa Nagaren kanssa käytyyn keskusteluun vaan oli lukenut Nanakon vieressä keskittyneesti kirjaa.

”Ai niin, tosiaan...” Nanako mumisi kuin olisi vasta muistanut koko asian ja kurkisti kirjaa Sakin kädessä.

Saki selasi kirjaa useamman sivun taaksepäin ja luki ääneen:

”Entä jos maailma loppuisi huomenna? 100 kysymystä.

24. kysymys

Rakastat jotakuta yli kaiken.

Jos maailma loppuisi huomenna, mitä tekisit?

1) Kosisit silti.

2) Kosiminen olisi merkityksetöntä, joten jättäisit kosimatta.”

”Miten on?” Saki käänsi nopeasti katseen kirjasta vieressä istuvan Nanakon kasvoihin.

”Hyvä kysymys...”

”Kummin tekisit?”

”Mitä tohtori tekisi?”

”Minä? Minä ehkä kosaisisin.”

”Miksi?”

”En haluaisi katua kuollessani sitä, että jätin kosimatta.”

”Aivan.”

”Miten niin? Etkö sinä kosisi, Nanako-chan?”

Kysymys sai Nanakon venyttelemään suurieleisesti niskojaan ja ynähtämään.

”Voisin kosiakin, jos olisin varma siitä, että hän pitää minusta, mutta muuten en ehkä kosisi...”

”Mikset?” Saki ei saanut kiinni siitä, mitä Nanako yritti sanoa.

”Jos hän selvästi pitäisi minusta, hän ei kai joutuisi miettimään vastaustaan.”

”Niin.”

”Mutta olisi ikävää, jos hän ei olisikaan tuntenut minua kohtaan mitään erityistä. Silloin kosinta saisi hänet näkemään minut uudessa valossa ja hän joutuisi pähkäilemään, mitä tehdä.”

”Aivan, sitähän sattuu. Etenkin pojille. Poika saattaa vaikka saada tytöltä ystävänpäivänä lahjaksi suklaata, ja se saa pojan näkemään tytön romanttisessa valossa, vaikkei hän olisi aiemmin sen kummemmin edes tykännyt työstä.”

”Tuntuisi ikävältä aiheuttaa toiselle lisää murheita, jos maailma olisi loppumassa huomenna. Ja jos hän sitten ei vastaisikaan kosintaan myöntävästä eikä kieltävästi, sehän jäisi kaivelemaan minuakin. Siksi varmaan jättäisin kosimatta, vaikkei se minusta merkityksetöntä olisikaan.”

”Taidat miettiä tätä nyt liiankin tosissasi, Nanako-chan.”

”Niinkö?”

”Kyllä. Eihän maailma oikeasti lopu huomenna.”

”Jaa, onhan se niinkin.”

He olivat rupattelleet tällaisia jo ennen kuin Nagare oli lähtenyt soittamaan puheluaan.

”Entä mitä sinä valitsisit, Kazu-san?” Nanako nojautui tiskin ylle.

Myös Saki katsoi Kazua kiinnostuneesti.

”Minä...”

Klank, ko-lonk.

”Tervetuloa!” Kazu huikkasi vaistomaisesti ulko-ovelle lehmänkellon kalahtaessa. Hänen kasvoilleen oli noussut välittömästi asiakaspalveluhymy. Nanako ja Saki ymmärsivät yskän eivätkä nyhtäneet hänestä vastausta.

Mutta ovesta ei tullutkaan asiakasta. Sen sijaan kahvilaan tupsahti hailakan vaaleanpunaiseen mekkoon pukeutunut tyttö, joka huudahti reippaasti: ”Kotona ollaan!”

Tyttö kantoi olallaan painavan näköistä kangaskassia, ja hänellä oli kädessään postikortti.

Tytön nimi oli Tokita Sachi. Hän oli Kazun vastikään seitsemän vuotta täyttänyt tytär. Hänen isänsä, Kazun aviomies, oli maailmallakin tunnettu valokuvaaja Shintani Koku. Heidän mennessään naimisiin Shintani oli ollut se, joka oli liitetty perherekisterissä Tokitan sukuun eikä toisin päin, joten miehen virallinen sukunimi oli Tokita, mutta hän käytti valokuvaajana vanhaa sukunimeään. Shintani lensi työssään milloin minnekin päin maailmaa ja kuvasi maisemia, eikä hän viettänyt Japanissa kuin muutama päivän vuodessa. Siksi hän teetätti usein matkoilta ottamistaan valokuvista postikortteja ja lähetti niitä Sachille.

”Tervetuloa kotiin”, vastasi Nanako, ja Kazu vilkaisi nuorta miestä Sachin selän takana.

”Huomenta!”

Nuorukainen oli Ono Reiji. Hän teki kahvilassa osaaikatoita. Hän oli pukeutunut rennosti farkkuihin ja valkoiseen t-paitaan, ja hän oli hiukan hengästynyt ja hikinen kaiketi siksi, että hän oli kiiruhtanut rinnettä ylös.

”Törmäsimme juuri äsken toisiimme...” Reiji selitti, miksi oli tullut ovesta samaan aikaan Sachin kanssa, vaikkei kukaan ollut häneltä sellaista kysynytäkään, ja meni sitten keittiöön. Oli aika alkaa valmistella lounasta, joka alkaisi kahden tunnin päästä. Keittiöstä kuului, kun hän tervehti Nagarea.

Sachi istui pöytään, jonka vieressä olevasta ikkunasta avautui näkymä Hakodatenlahdelle. Hän näytti siltä kuin olisi asettunut oman huoneensa kirjoituspöydän ääreen.

Nanakon ja Sakin lisäksi kahvilan ainoat asiakkaat olivat mustapukuinen vanhempi herrasmies pöydässä lähellä ulkovea ja noin Nanakon ikäinen nainen neljän hengen pöydässä. Nainen oli istunut siinä kahvilan aukeamisesta lähtien muttei varsinaisesti tehnyt mitään vaan vain tuijotti poissaolevasti ulos ikkunasta.

Kahvila aukesi aamulla jo aikaisin, seitsemältä. Se johtui siitä, että turistit liikkuiivat kaupungilla jo aamuvarhain esimerkiksi käydäkseen aamutorilla.

Sachi laski kassinsa pöydälle.

Siitä kuului yllättävän raskas tömähdys.

”Kas? Kävitkö taas kirjastossa?”

”Joo.”

Nanako siirtyi istumaan Sachia vastapäätä ja jutteli: ”Taidat toden teolla tykätä kirjoista, Satchan?”

”Joo.”

Nanako tiesi, että Sachi tapasi käydä vapaapäivinänsä lainaamassa kirjastosta kirjoja heti aamusta. Tänään juhlittiin Sachin koulun perustamisen vuosipäivää, eikä hänellä ollut sen takia koulua.

Sachi alkoi iloisesti järjestellä lainaamiaan kirjoja pöydälle.

”Millaisia kirjoja yleensä luet?”

”Minuakin kiinnostaa! Millaisistahan kirjoista Satchan tykkää?” Sakikin nojautui heitä kohti paikaltaan tiskin äärestä.

”Näytäs.” Nanako tarttui yhteen pöydälle pinotuista kirjoista. ”*Imaginaarilukujen ja kokonaislukujen haasteet.*”

Myös Saki luki: ”Maailmanloppu äärellisessä maailman-
kaikkeudessa.”

”Nykyajan kvanttimekaniikka ja takuuvarma laihdutus-
kuuri.”

Nanako ja Saki lukivat vuorotellen ääneen kirjojen
nimiä.

”Mitä Picassolta voi oppia klassisen taiteen kiistakysymyksistä.”

”Concori Cancon – mielen maailma.”

Kunkin käteen otetun kirjan myötä heidän kasvonsa
kävivät yhä ilmeettömämmiksi. Kirjojen nimet olivat varsin
tyrmistyttäviä.

Pöydällä oli vielä kirjoja, joiden nimeä ei ollut luettu
ääneen, mutta he jättivät loput kirjat sikseen.

”O-ovatpas ne kaikki vaikeita kirjoja”, Nanako sanoi
ilme kireänä, mihin Sachi kallisti kysyvästi päätään ja kysyi:
”Ai niinkö?”

”Jos Satchan ymmärtää näitä, minun pitääkin ehkä alkaa
nimittää *häntä* tohtoriksi ...” Saki mutisi huokaisten ja tui-
jotti kirjaa nimeltä *Concori Cancon – mielen maailma*. Se
näytti lääketieteelliseltä teokselta, jollaista Saki psykiatrina
saattaisi lukea.

”Ei hän niitä oikeasti ymmärrä. Hänestä on vain hauska
katsella kirjoitusmerkkejä”, Kazu lohdutti heitä tiskin takaa.

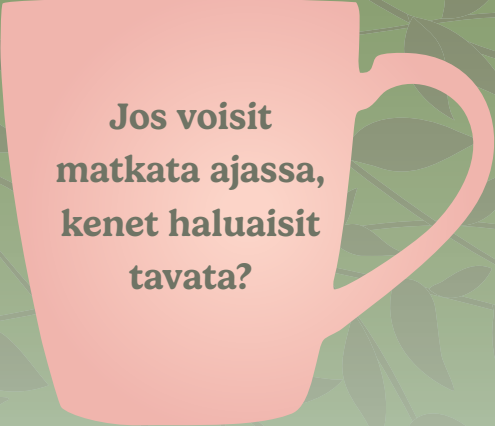
”No mutta silti... Vai mitä?”

”Niinpä.”

Ilmeisesti he tarkoittivat sanoa, etteivät kirjat olleet sel-
laisia, mitä seitsemänvuotias tyttö tavallisesti valitsisi.

Nanako palasi paikalleen tiskin ääreen, tarttui kirjaan,
jota Saki oli äsken lukenut, ja selaili sitä.

”Minulle ehkä sopivat parhaiten juuri tällaiset kirjat...”

Jos voisit
matkata ajassa,
kenet haluaisit
tavata?

Pohjois-Japanissa Hakodate-vuoren rinteellä sijaitsee kahvila Donna Donna, jossa on tarjolla satumaisen kauniit näkymät ja herkullista kahvia. Mutta kuten viehättävä tokiolainen Funiculì Funiculà, myös tämä kahvila tarjoaa paikallisen legendan mukaan jotakin aivan muuta: mahdollisuuden matkustaa ajassa.

Kahvilaan saapuvilla asiakkailla on omat salaiset haaveensa siitä, mihin menneisyytensä hetkeen he haluaisivat palata. Tiettyyn pöytään kahvilassa istuutuu tällä kertaa muun muassa nuori mies, joka tajuaa rakkautensa kohteen liian myöhään ja tytär, joka kantaa kaunaa kuolleita vanhempiaan kohtaan...

Kulttimaineeseen ja BookTok-ilmiöksi noussutta Kahvia ja aikamatkailua -romaanisarjaa jatkava *Ennen kuin muisto haalistuu* on kaunis, tunteikas ja lohdullinen tarina ihmisistä, joiden on kohdattava menneisyytensä voidakseen jatkaa elämäänsä.

9

789524 037419

ISBN 978-952-403-741-9

84.2

WWW.BAZARKUSTANNUS.FI